

UCHWAŁA

Dnia 8 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku wierzyciela P. I. S.á.r.l. z siedzibą w L.
przeciwko dłużniczce M.W .

w przedmiocie skargi dłużniczki na czynności komornika sądowego J. B.

działającego przy Sądzie Rejonowym,

po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym

w dniu 8 marca 2013 r.,

zagadnienia prawnego przedstawionego

przez Sąd Okręgowy w T.

postanowieniem z dnia 23 listopada 2012 r.,

"1. Czy art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tj. Dz.U. 2011 Nr 231 poz. 1376 z późn. zm.) znajduje zastosowanie w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela, w sytuacji gdy będący podstawą egzekucji nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym utracił moc po wszczęciu egzekucji a przed złożeniem przez wierzyciela wniosku o umorzenie postępowania?

2. W razie odpowiedzi pozytywnej, czy w sytuacji opisanej w punkcie 1 zachodzi podstawa do obciążenia wierzyciela opłatą stosunkową wskutek niecelowego w rozumieniu art. 49 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tj. Dz.U. 2011 Nr 231 poz. 1376 z późn. zm.) wszczęcia postępowania egzekucyjnego?"

podjął uchwałę:

1) Artykuł 49 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 231, poz. 1376 ze zm.) ma zastosowanie także w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela w sytuacji, gdy będący podstawą egzekucji nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym utracił moc po wszczęciu egzekucji;

2) odmawia podjęcia uchwały w pozostałym zakresie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 18 maja 2012 r., Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w W., na wniosek z dnia 18 maja 2012 r. wierzyciela P. I. S.a.r.l. z siedzibą w L., umorzył postępowanie egzekucyjne - wszczęte przeciwko dłużnicze M. W. na wniosek złożony w dniu 31 stycznia 2012 r. na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w L. z dnia 15 listopada 2011 r. sygn. akt [...], zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 23 stycznia 2012 r. - oraz obciążył dłużniczkę kosztami egzekucyjnymi (opłatą stosunkową) w kwocie 297,47 zł.

Sąd Rejonowy w T., postanowieniem z dnia 27 lipca 2012 r., oddalił skargę dłużniczki na czynności komornika w zakresie obciążenia jej kosztami postępowania egzekucyjnego. Obciążenie dłużniczki kosztami postępowania było uzasadnione na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 231, poz. 1376 ze zm., dalej: „u.k.e.”), skoro komornik wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela w związku z utratą mocy nakazu zapłaty. Rozpoznając zażalenie dłużniczki na postanowienie Sądu pierwszej instancji, Sąd Okręgowy w T. powziął poważne wątpliwości, którym dał wyraz w postanowieniu przytoczonym na wstępie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odpowiedź na przedstawione zagadnie prawne, dotyczące obciążenia dłużnika opłatą stosunkową pobieraną przez komornika w razie umorzenia postępowania o egzekucję świadczeń pieniężnych, wymaga w pierwszej kolejności odniesienia się, jaka w okolicznościach sprawy powinna być prawidłowa podstawa umorzenia tego postępowania. Zgodnie bowiem z art. 49 ust. 2 u.k.e., w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 k.p.c. komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia pieniężnego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik

pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/10 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Przyczyną umorzenia postępowania egzekucyjnego postanowieniem z dnia 18 maja 2012 r., wskazaną w tym orzeczeniu, był wniosek wierzyciela, który wniósł o to „w związku z utratą mocy nakazu zapłaty”. Żądanie wierzyciela umorzenia postępowania egzekucyjnego jest wiążące dla komornika bez względu na podaną przez wierzyciela przyczynę złożenia tego wniosku. Konsekwencją takiego stanowiska wierzyciela jest konieczność umorzenia postępowania egzekucyjnego przez organ egzekucyjny na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. bez konieczności weryfikacji, czy podana przez wierzyciela przyczyna jego żądania rzeczywiście występuje. W okolicznościach sprawy, komornik nie ustalił przed wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, czy prawdziwa jest okoliczność podana we wniosku wierzyciela, iż nakaz zapłaty zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności faktycznie i z jakich przyczyn utracił moc.

Zgodnie z art. 505 § 1 k.p.c., w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym traci moc, a przewodniczący wyznacza rozprawę i zarządza doręczenie powodowi sprzeciwu razem z wezwaniem na rozprawę. Nie ma przepisów, które regulowałyby wprost konsekwencje prawne związane z utratą mocy przez nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym w odniesieniu do toczącego się postępowania egzekucyjnego na podstawie tego nakazu. Utrata mocy nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, w oparciu o który wszczęto postępowanie egzekucyjne, może być następstwem błędnego przyjęcia przez sąd uprawomocnienia się nakazu zapłaty (np. mimo wadliwego doręczenia tego nakazu pozwanemu) albo przywrócenia terminu do wniesienia przez powoda sprzeciwu od nakazu zapłaty. W piśmiennictwie prawniczym prezentowane są niejednolite stanowiska dotyczące konsekwencji takiego stanu rzeczy. Według pierwszego z nich, w takim przypadku postępowanie egzekucyjne powinno ulec umorzeniu z urzędu, jako niedopuszczalne. Podstawę prawną umorzenia powinien stanowić stosowany odpowiednio art. 824 § 1 pkt 2 k.p.c., według którego postępowanie egzekucyjne umarza się w całości lub w części z urzędu, jeżeli wierzyciel lub dłużnik nie ma zdolności sądowej albo gdy egzekucja ze względu na jej przedmiot

lub osobę dłużnika jest niedopuszczalna. Wprawdzie komornik, jako organ egzekucyjny, nie dysponuje wiedzą o utracie przez nakaz zapłaty mocy, ale umorzenie powinno być dokonane przez sąd nadzorujący egzekucję na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. Według drugiego stanowiska, w omawianej sytuacji powinien znaleźć zastosowanie przez analogię art. 825 pkt 2 k.p.c.. Przepis ten nie obejmuje wypadków pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych z mocy ustawy, jednakże wobec braku skutecznego środka prawnego pozwalającego w takim przypadku na umorzenie postępowania egzekucyjnego możliwe jest jego umorzenie na wniosek na podstawie art. 825 pkt 2 k.p.c. stosowanego przez analogię. Przedstawiany jest także pogląd, według którego do utraty mocy przez nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym dochodzi na skutek postanowienia sądu przywracającego termin do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty, w konsekwencji to ostatnie orzeczenie powoduje w istocie prawomocne pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, a więc jest samodzielną podstawą umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek dłużnika na podstawie art. 825 pkt 2 k.p.c.

W ocenie Sądu Najwyższego, w analizowanej sytuacji nie ma podstaw do zastosowanie w drodze analogii art. 824 § 1 pkt 2 k.p.c., tj. do umorzenia postępowania egzekucyjnego z urzędu przez organ egzekucyjny względnie przez sąd w ramach uprawnień nadzorczych z art. 759 § 2 k.p.c. Przepis zawarty w art. 824 § 1 pkt 2 k.p.c. dotyczy bowiem niedopuszczalności prowadzenia egzekucji wbrew ustawowym ograniczeniom podmiotowym - niedopuszczalności egzekucji ze względu na osobę dłużnika w przypadku braku jurysdykcji krajowej (por. art. 1115 § 1 i 2 k.p.c.), a także gdy dłużnikiem jest Skarb Państwa lub NBP, przeciwko którym egzekucja jest w zasadzie niedopuszczalna (por. art. 1060 k.p.c.) – i przedmiotowym – w wypadku prowadzenia egzekucji wbrew ustawowym ograniczeniom egzekucji (art. 829 – 834 k.p.c.) albo z przedmiotów zwolnionych od egzekucji na podstawie orzeczeń sądów uwzględniających powództwa ekscydencyjne (art. 841 k.p.c.). Nie można uznać, że niedopuszczalność egzekucji ze względu na przedmiot lub podmiot obejmuje także przypadek utraty mocy przez nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym stanowiący podstawę wszczęcia egzekucji. W chwili wszczęcia egzekucji istniał bowiem tytuł

wykonawczy, w oparciu o który wszczęto dopuszczalną na tę chwilę egzekucję przeciwko wymienionemu w tym tytule dłużnikowi. Prowadzi to do wniosku, że konsekwencje utraty z *ex lege* mocy tytułu egzekucyjnego wobec toczącego się postępowania egzekucyjnego nie są uregulowane w przepisach. Sytuacja ta najbliższej odpowiada wadliwości tytułu wykonawczego, który stanowi podstawę wszczęcia egzekucji. W takim przypadku, nawet prawomocne pozbawienie tytułu wykonawczego w wyniku uwzględnienia powództwa opartego na podstawie art. 840 k.p.c. nie skutkuje obligatoryjnym umorzeniem postępowania egzekucyjnego przez organ egzekucyjny, lecz jedynie uprawnia do złożenia wniosku o umorzenie tego postępowania na podstawie art. 825 pkt 2 k.p.c. Przepis ten ma więc zastosowanie w razie następczej utraty mocy tytułu wykonawczego, tj. gdy tytuł wykonawczy traci moc wskutek zdarzeń powstałych po jego wydaniu. Analogiczna sytuacja zachodzi także w razie upadku zabezpieczenia z mocy prawa (por. art. 744 oraz art. 754¹ k.p.c.). Sam upadek zabezpieczenia nie powoduje umorzenia z mocy prawa przeprowadzonych czynności egzekucyjnych, lecz wymagane jest złożenie odpowiedniego wniosku do organu egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 1987 r., I PZ 102/87, nie publ.). Obecnie, wynika to pośrednio z art. 754¹ § 3 k.p.c., według którego na wniosek obowiązanego sąd wyda postanowienie stwierdzające upadek zabezpieczenia. Jedynie więc od inicjatywy obowiązanego zależy sądowe potwierdzenie wynikającego z mocy prawa skutku w postaci upadku zabezpieczenia, co umożliwia złożenie obowiązanemu odpowiedniego wniosku do organu egzekucyjnego. Również wyłącznie na wniosek, a nie z urzędu, dochodzi do zawieszenia postępowania egzekucyjnego, jeżeli sąd uchylił natychmiastową wykonalność tytułu lub wstrzymał jego wykonanie albo dłużnik złożył zabezpieczenie konieczne, według orzeczenia sądowego do zwolnienia go od egzekucji (art. 820 k.p.c.).

Konsekwencją zajętego stanowiska jest wyłączenie - w ustalonym stanie faktycznym - zastosowania art. 824 § 1 pkt 2 k.p.c. jako prawidłowej podstawy prawnej umorzenia postępowania egzekucyjnego. Ma to przesądzające znaczenie dla określenia właściwego przepisu, który powinien mieć zastosowanie w odniesieniu do opłaty stosunkowej pobieranej przez komornika. Skoro bowiem

podstawę prawną umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela w sytuacji, gdy będący podstawą egzekucji nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym utracił moc po wszczęciu egzekucji, stanowił prawidłowo zastosowany przez organ egzekucyjny art. 825 pkt 1 k.p.c., to do pobrania opłaty stosunkowej przez komornika ma zastosowanie art. 49 ust. 2 u.k.e., nie zaś art. art. 49 ust. 5 u.k.e., według którego w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego z innych przyczyn, niż wskazane w ust. 2, komornik nie pobiera opłaty od tej części świadczenia, która nie została wyegzekwowana.

Przyjęte stanowisko, według którego opłatą stosunkową jest obciążany dłużnik w razie umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela, aktualizuje konieczność odniesienia się do drugiej części przedstawionego zagadnienia prawnego dotyczącego możliwości obciążenia w rozważanej sytuacji wierzyciela zamiast dłużnika opłatą stosunkową, o której mowa w art. 49 ust. 2 u.k.e., na podstawie art. 49 ust. 4 u.k.e. Według tego ostatniego przepisu, w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, uiszcza wierzyciel. Odnośnie do przedstawionej wyżej części zagadnienia prawnego nie zachodzą przesłanki do podjęcia uchwały, gdyż w istocie Sąd Okręgowy nie przedstawił argumentów, z których wynikałoby, że wykładnia art. 49 ust. 4 u.k.e. budzi jego poważne wątpliwości, co, zgodnie z art. 390 § 1 k.p.c., jest warunkiem przedstawienia zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego. Ponadto, w istocie źródłem wątpliwości Sądu Okręgowego, czy art. 49 ust. 4 u.k.e. może mieć zastosowanie w razie umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela w razie utraty mocy przez nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym w oparciu, o który wszczęto postępowanie egzekucyjne, są niedoskonałości rozwiązania przewidzianego w art. 49 ust. 2 u.k.e. dotyczącego zasad pobierania opłat egzekucyjnych, których usunięcie nie jest możliwe w drodze odpowiedniej wykładni wchodzących w rachubę przepisów, lecz wymaga interwencji ustawodawcy.

Z wykładni gramatycznej art. 49 ust. 4 u.k.e. wynika jednoznacznie, że przepis ten może mieć zastosowanie w każdej sytuacji umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela. Pojęcie „niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego”, użyte w tym przepisie – nawiązujące do terminu

użytego także w art. 770 k.p.c. - pozwala na pewne uelastycznienie zasady, wynikającej z art. 49 ust. 2 u.k.e., obciążenia opłatą egzekucyjną dłużnika w razie umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2010 r., III CZP 93/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 80 oraz uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 r. P 13/11 OTK-A 2012, nr 6, poz. 67) przyjmuje się, że art. 49 ust. 4 u.k.e. ma charakter wyjątkowy i należy go interpretować zawężająco. Chodzi tu o sytuację, gdy już w chwili wszczęcia postępowania czynności komornika nie mogły doprowadzić do zrealizowania obowiązku objętego tytułem wykonawczym, zaś wierzyciel jeszcze przed złożeniem wniosku egzekucyjnego mógł się o tym dowiedzieć i nie składać wniosku egzekucyjnego. Może mieć to miejsce w szczególności wówczas, gdy dłużnik nie dał powodu do wszczęcia przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego ze względu na dobrowolną realizację obowiązku świadczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym, wszczęcia egzekucji na podstawie wykorzystanego już tytułu wykonawczego, wszczęcia egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego pozbawionego wykonalności, wszczęcia egzekucji z majątku dłużnika mimo posiadania przez wierzyciela zastawu zabezpieczającego pełne zaspokojenie roszczenia, chyba że egzekucja została skierowana do przedmiotu zastawu. Ocena „niecelowości” wszczęcia postępowania egzekucyjnego w każdym przypadku dokonywana jest na chwilę jego zainicjowania. W świetle przedstawionej wyżej wykładni nie można z zasady wykluczyć, aby art. 49 ust. 4 u.k.e. mógł mieć zastosowanie także w przypadku, gdy rzeczywistą przyczyną złożenia wniosku wierzyciela o umorzenie postępowania była utrata mocy przez nakaz zapłaty. Dla zastosowania art. 49 ust. 4 u.k.e. sama jednak utrata mocy przez nakaz zapłaty nie jest okolicznością przesądzającą o tym, że egzekucja została wszczęta przez wierzyciela niecelowo. W takim przypadku, istotnymi okolicznościami pozwalającymi ocenić celowość wszczęcia postępowania egzekucyjnego mogą być natomiast - ocenianie *ad casum* - konkretne, rzeczywiste okoliczności, które doprowadziły do upadku mocy nakazu zapłaty, o ile zdoła je wykazać dłużnik. w skardze na czynności komornika. Jeżeli podstawą wszczęcia egzekucji był nakaz zapłaty, który utracił moc po wszczęciu egzekucji dla oceny ewentualnej

niecelowości wszczęcia postępowania egzekucyjnego istotne jest, czy wierzyciel wszczął egzekucję, nie wiedząc o przyczynach, które doprowadziły do późniejszej utraty mocy nakazu zapłaty, np. obiektywnej przeszkodzie, która uniemożliwiła dłużnikowi (pozwanemu) złożenie w terminie sprzeciwu (o chorobie pozwanego, jego nieobecności w miejscu zamieszkania) albo wadliwości w doręczeniu nakazu zapłaty pozwanemu. Ponadto niewątpliwie niecelowe byłoby także kontynuowanie przez wierzyciela postępowania egzekucyjnego w razie utraty mocy nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Przedstawione w zagadnieniu prawnym wątpliwości Sądu dotyczące zasadności pobierania przez komornika opłaty egzekucyjnej od dłużnika na podstawie art. 49 ust. 2 u.k.e. wiążą się ułomnością rozwiązania przyjętego w art. 49 ust. 2 u.k.e., który w niedostatecznym stopniu uwzględnia rzeczywiste przyczyny, które mogą być przyczyną złożenia przez wierzyciela wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego. W omawianej sytuacji, jak trafnie zauważył Sąd Okręgowy, umorzenie postępowania egzekucyjnego może bowiem nastąpić nie tylko na wniosek wierzyciela, ale także na wniosek dłużnika. Gdyby wniosek dłużnika, oparty na tej podstawie, że nakaz zapłaty utracił moc z mocy prawa, został złożony przed wnioskiem wierzyciela prowadziłoby to do tego, że do ustalenia opłaty i ustalenia osoby obowiązanej do jej uiszczenia miałby zastosowanie art. 49 ust. 5 u.k.e. W uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 r., P 13/11 wskazano, że konstrukcja art. 49 ust. 2 u.k.e. w sposób niedostateczny uzależnia wysokość opłaty od przyczyny umorzenia. Dotychczasowe nowelizacje przepisów dotyczących pobierania opłaty stosunkowej w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego – dokonywane w następstwie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego – zmierzały do uwzględnienia sytuacji, w której po wszczęciu egzekucji dłużnik spełnił świadczenia do rąk wierzyciela. Przyczyny, ze względu na które dochodzi do umorzenia postępowania egzekucyjnego, nie tworzą jednorodnej grupy i - w ocenie Trybunału - nie mogą być traktowane w jednakowy sposób. W razie umorzenia postępowania z urzędu (por. art. 824 § 1 k.p.c., art. 824 § 3 k.p.c.), na wniosek osoby trzeciej (art. 825 pkt 3 k.p.c.) lub dłużnika, opłata stosunkowa nie jest pobierana (art. 49 ust. 5 u.k.e). Odmienne jest przy umorzeniu postępowania na wniosek wierzyciela lub na

podstawie art. 823 k.p.c. Może to powodować niekorzystne skutki, gdy umorzenie postępowania wynika z wniosku wierzyciela, który niejako wyprzedził czynności dłużnika zmierzające do umorzenia postępowania. W szczególności dotyczy to także sytuacji, gdy tytuł w postaci nakazu zapłaty utracił moc z mocy prawa (por. art. 505, art. 505¹⁹, art. 505³⁶ k.p.c.). W tych przypadkach dłużnik, do czasu zakończenia postępowania, nie dysponuje orzeczeniem stwierdzającym utratę mocy przez tytuł egzekucyjny. W konsekwencji, jeżeli – następczo – okaże się, że tytuł egzekucyjny (wykonawczy), stanowiący podstawę egzekucji był wadliwy i został uchylony (np. wskutek rozpoznania sprawy o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów lub innego środka zaskarżenia albo rozpoznania skargi kasacyjnej; podobnie w razie uchylenia klauzuli wykonalności) lub utracił moc, wierzyciel swoim działaniem może i tak doprowadzić do nałożenia na dłużnika obowiązku zapłaty opłaty egzekucyjnej. Przepisy k.p.c. nie uzależniają bowiem umorzenia postępowania przez komornika na podstawie wniosku wierzyciela ani od jego uznania, ani od dokonanej przez niego oceny przyczyn złożenia tego wniosku. Na gruncie przepisów dotyczących opłaty egzekucyjnej konsekwencją takiego ukształtowania zasad umorzenia postępowania egzekucyjnego jest całkowite uzależnienie obowiązku zapłaty przez dłużnika kosztów egzekucyjnych od zachowań wierzyciela. W razie złożenia wniosku o umorzenie postępowania przez wierzyciela, obowiązujące przepisy traktują tak samo dłużnika, który po wszczęciu egzekucji zaspokoił wierzyciela, jak i dłużnika, w stosunku do którego został wydany wadliwy tytuł egzekucyjny. Opłata egzekucyjna staje się w takiej sytuacji swoistą „karą finansową” dla osoby, względem której egzekucja została wszczęta bezzasadnie. Powyższe uwagi dotyczące wad regulacji dotyczących opłat egzekucyjnych zostały wyrażone przez Trybunał Konstytucyjny jedynie w uzasadnieniu wyroku i ze względu na ograniczony zakres zaskarżenia (dotyczący umorzenia postępowania na podstawie art. 823 k.p.c.) nie zostały objęte sentencją wyroku. Podkreślając wady legislacyjne art. 49 ust. 2 u.k.e., Trybunał wskazał, że ustawodawca powinien w szerszym zakresie niż tylko formalnie rozumiana podstawa umorzenia postępowania uwzględnić okoliczności, które spowodowały złożenie wniosku lub umorzenie postępowania z urzędu. Przepisy k.p.c. nie przewidują bowiem weryfikacji przyczyn złożenia przez wierzyciela wniosku

o umorzenie postępowania lub jego bezczynności. Podkreślić należy, iż usunięcie negatywnych skutków wskazanych przez Trybunał Konstytucyjny ułomności regulacji art. 49 ust. 2 u.k.e. – w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wnioski wierzyciela - wymaga interwencji ustawodawcy i nie może prowadzić do zmiany dotychczasowej wykładni art. 49 ust. 4 tej ustawy, w szczególności w taki sposób, aby przewidziane w art. 49 ust. 5 u.k.e. odstąpienie od pobierania przez komornika opłaty stosunkowej, zastąpić możliwością obciążenia tą opłatą wierzyciela zamiast dłużnika na podstawie art. 49 ust. 4 u.k.e. z tej tylko przyczyny, że nakaz zapłaty utracił moc po wszczęciu postępowania egzekucyjnego.

Z tych względów na podstawie art. 390 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oraz na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.), orzeczono, jak na wstępie.